

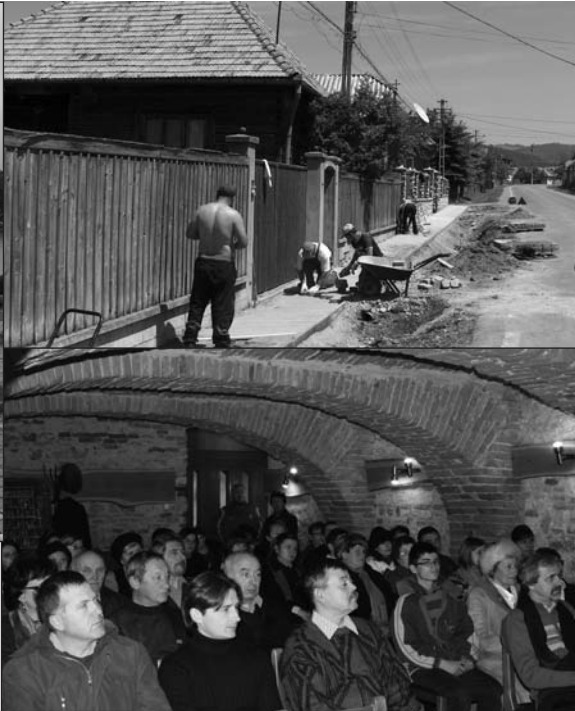

NÁDI SUTTOGÓ

SZÉPVÍZ KÖZSÉG HAVILAPJA

II. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM, 2012. MÁJUS

KÖZÖSSÉGET ÉPÍTÜNK!

Összeállításunk
a 4-7. oldalakon

KÉT NAP SZENT JÓZSEF TISZTELETÉRE

Idén két napos ünnepséggel köszöntöttük Borzsova védőszentjét, a munkás Szent Józsefet. E rendezvénysorozatra május 5-én illetve 6-án került sor.

Május 5-én a helyi futballpályán négy falu (Madéfalva, Csomortán, Szépvíz, Borzsova) nyolc csapata nevezett be a minifoci bajnokságra. Ebből három csapat borzsovai volt. Végül, kemény küzdelem után a borzsovai és szentmiklósi csapat vitte el a győztes kupát.

A rendezők a lelkes gyerekeket korcsoportok és nemek szerint csoportokba osztották, és izgalmas kerékpárversenyek következtek. Később, kötélhúzásban is több csapat mérte össze erejét. Közben két nagy üstben főtt a hagyományos pityókástokány. Mindenki jól lakott, kivéve a nyertes focicsapatot, amelynek tagjai már az üstöket „márthatták” ki.

Délután 16 órától került sor a kultúrotthon mellékhelyiségének átadására.

Este 20 órától Demeter László

biológus mutatta be a „Hegyi kasszálók értékei” című dokumentumfilmet, majd 21 órától Szatmár Domokos Zsolt 1. danos mester tanítványai kápráztattak el Karate (Shotokan) és Aikidó bemutatóval.

Május 6-án, vasárnap 13.30 órától volt az ünnepi szentmise.

16 órától a Borzsova SC – Csíkszentimre SE csapatok futballmérkőzésére került sor, amelyet a helybeli csapat nyert (3-1).

Este 20 órától az újonnan alakult borzsovai férfikórus mutatkozott be, nem kis sikerrel. Ezt követte a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes „János Vitéz” című előadása.

Jó volt két nap együtt ünnepelni, mulatni és bizonyítani, hogy összefogással sok mindent meg lehet valósítani.

Hálás köszönet mindazon intézményeknek és magánszemélyeknek, akik hozzájárultak a borzsovai falunapok sikeréhez.

KOVÁCS KÁROLY

FIATALOKAT DÍJAZTAK

A 2012-es Ifi Napok programsorozat keretében díjazták azokat, akik a legaktívabban vettek részt a megye ifjúságának közösségi életében. Az eseményre május 3-án, csütörtökön került sor Csíkszeredában, Hargita Megye Tanácsa márványtermében.

Hargita Megye Tanácsa, a Hargita Megyei Sport- és Ifjúsági Igazgatóság, valamint a Hargita Megyei Kulturális Központ díjazta a megyében aktív, kiemelkedő közösségi tevékenységet kifejtő fiatalokat, eredményes ifjúsági projekteket lebonyolító diákönkormányzatokat, szervezeteket, valamint azokat az önkormányzatokat, amelyek támogatják az ifjúsági szervezeteket és programjaikat.

Községünkben Páll Zoltánt és Balázs Zsombort a Szépvíz Rádió létrehozásáért és működtetéséért díjazták. (HMT – Sajtószolgálat)

VÁRJUK ÍRÁSAIKAT A
nadisuttogo@gmail.com
CÍMRE

ANYAKÖNYV

2012. április 20. – 2012. május 20.

SZÜLETÉSEK:

Szépvíz – Muszka Balázs, Gránca Dávid,
Balla Dorottya
Csíkszentmiklós – Bíró Rebeka
Csíkborzsova – Tamás Örs
Bükkloka – -

ELHALÁLOZÁS:

Szépvíz – -
Csíkszentmiklós – Orbán Juliánna
Csíkborzsova – -
Bükkloka – -

SZÉPVÍZ KÖZSÉG POLGÁRMESTERI HIVATALÁBAN EBBEN AZ IDŐSZAKBAN NEM KÖTÖTT SENKI HÁZASSÁGOT.

KÖZMUNKA A SZÉPVÍZI ÓVODÁBAN

2012 május 23-ra a Nyíró József Iskola vezetői és helyi óvónők köz munkára hívták a szülőket. A köz munka célja az óvoda játszóterének a feljavítása volt. Az óvoda játszóterét ugyanis nem lehetett használni, mert a játékszerek (hinták, lipinkák) balesetveszélyes állapotban voltak. A kedvezőtlen időjárás ellenére 19 szülő jelent meg és égett a munka mindenki keze alatt. Az óvónők sem jöttek üres kézzel, örvendtek a sok jó munkaerőnek. Így végre használhatják a játszóteret, mert nehéz a sok mozgékony kis óvodást bent tartani, ha

jó idő van. Több szülő is szóval tette: „Nem is csoda, hogy tönkrement, hisz nincs a falunak, a községnek egy játszótere. A nagyobb gyerekek is ide járnak, át kell menjünk Szentmihályra-Ajnádra hogyha játszótérre akarjuk vinni a gyermeket...”

A Nyíró József Iskola vezetői és a helyi óvónők ezúton is megköszönik minden szülőnek a segítséget, remélve, hogy az elkövetkezendő köz munkára is eljönnek együtt tenni valamit gyerekeink jólétéért, biztonságáért.

KUNA CSABA-TIBOR
iskolaigazgató

NYÍRÓ JÓZSEF NEM LEHET ISKOLÁK NÉVADÓJA?

Hargita megye prefektusa vizsgálja azoknak az önkormányzati határozatoknak a törvényességét – olvasható a székelyhon.ro oldalon –, amelyek szerint utcákat vagy iskolákat neveztek el Nyíró József erdélyi íróról – jelentette be pünkösdhétfőn Cristina Urzică prefektus.

A kormány megbízott Victor Ponta miniszterelnöktől kapott erre utasítást. A prefektus szerint a vizsgálat tárgyát képezi valamennyi olyan önkormányzati határozat, amely szerint utcákat vagy iskolákat neveztek el Nyírőről.

Ponta utasította Hargita megye prefektusát, hogy vizsgálja meg, nem sértik-e ezek a határozatok azt a jogszabályt, amely tiltja Romániában háborús bűnök miatt elítélt személyek kultuszának ápolását, valamint tiltja a fasiszta, a rasszista vagy az idegengyűlölő szimbólumok használatát. A román miniszterelnök szerint ez a jogszabály tiltja, hogy „elismerésben vagy tiszteletadásban részesüljenek a fasiszta és antiszemita személyek”.

Ponta elismerte, hogy Nyírót soha nem ítélték el, és nem nyilvánították háborús bűnösnek, de ennek ellenére is kéri a vizsgálatot – írta a székelyhon.ro oldal. A hírportál szemtanúkra hivatkozva azt állítja, hogy rendőrautókból már pünkösd előtti péntelken felvételeket készítettek a szépvízi Nyíró József Általános Iskola homlokzatáról.

ITT A PIROS, HOL A PIROS?

Az elmúlt időszak politikai palettáján történt események a rendszerváltás utáni népszerű játékot juttatják az eszembe: Itt a piros, hol a piros? .

Ugyanis az történt, hogy az előző, Ungureanu-kormány a 2012. április 3-i 255-ös számú kormányhatározattal Hargita Megye Tanácsa javaslatára 480.000 lejt utalt ki a szépvízi önkormányzatnak a Templom utca építésére. Hasonló összegeket utaltak ki a megye más községeinek is ezen kormányhatározat alapján.

Sajnálatos módon örömről és megelégedettségünk rövid idejű volt, hiszen még a gondolatát sem tudtuk megszokni, hogy végre hozzákezdhetünk a Templom utca és tér

főjavításának, máris kaptuk a következő átiratot, hogy a pénzt utaljuk vissza az állami kincstárba.

Az történt, hogy az előző vezetés által juttatott pénzt a Ponta-kormány tevékenységének második napján a 2012/15-ös sürgősségi kormányrendelettel visszavette. Kaptunk is pénzt, meg nem is.

Szépvíz község tanácsa úgy döntött, hogy a költségvetést nem módosítja, és hasonlóan Hargita Megye Tanácsához, valamint a megyében érintett önkormányzatokhoz keresetet nyújtott be a marosvásárhelyi táblabírósághoz ezen pénzek ügyében.

FERENCZ TIBOR
polgármester

Tisztelt olvasók, Szépvíz község lakói!

Újra eltelt egy négy éves időszak és ezzel eljött az ideje a számvetésnek, összegzésnek is.

Bár évente beszámoltam a falugyűléseken tevékenységünkről, most mégis időszerű a visszapillantás, egy átfogó számbavétel, amely segít az értékelésben, a hibák kiküszöbölésében és a jövőre vonatkozó teendők meghatározásában.

Infrastruktúra fejlesztése

- a községháza épületének felújítása;
- a Szent László tér kialakítása,
- járdaépítés Szépvízen a Szent László tér és az iskola, valamint Szépvíz és Csíkszentmiklós között a főút mentén;
- a szépvízi patakmeder rendezése és öt új híd építése
- Szépvízen a központban a híd rendbetétele, korlátépítés;
- hídépítés az Árnyékon;
- Csíkszentmiklóson a patakmeder kitisztítása, megásása a falun alul;
- a csíkszentmiklósi kicsi iskola bővítése és tetőszerkezetének feljavítása;
- aszfaltozás Csíkszentmiklóson és Borzsovában
- a közvilágítás bővítése Szépvízen és Bükklokában;
- helységnévtáblák megterveztetése, elkészíttetése és kihelyezése;
- turisztikai információs tábla elkészíttetése Szépvízen;

Értékmentés, értékteremtés, hagyományőrzés

Külön hangsúlyt fektettünk hagyományaink, értékeink megőrzésére, megmaradásunk érdekében

- a szépvízi Csengettyű és a község legrégebbi székely kapujának felújítása, restaurálása;
- régészeti feltárások a Szent László kápolna romjainál;
- tájház létrehozása Csíkszentmiklóson;
- néprajzi és régi tárgyak kiállításának támogatása;
- a Szent László szobor felállítása;
- Cibrefürdő újjáépítése;
- majális szervezése Cibrében;
- a borzsovai fürdő újjáépítése;
- néptáncoktatás
- dokumentumfilm készíttetése Orbán József csíkszentmiklósi szobrászművésztől;
- a Nádi Suttogó című helyi újság indítása;
- a Káposztavágás- és -vásár hagyományának felújítása;
- a Szépvízért Egyesület létrehozása;

Községháza

Sokrétű tevékenység folyt a napi ügyintézés mellett a polgármesteri hivatalban:

- mezőgazdasági területek telekkönyvezése;
- területalapú támogatási kérelmek kitöltése;
- mezőgazdasági és szakmai felkészítők, szakmai találkozók, fórumok, megbeszélések, eszmecserek szervezése;
- megszerveztük a „Csengő”-t, a tejtermelők szövetségét

Kulturális programok, rendezvények szervezése

- Farsangtemetés;
- a március 15-i ünnepek megszervezése évente mindhárom faluban;
- nagykorúsítási ünnepség;
- lovasnapok;
- Szent László napok;
- huszártoborzó;
- kiállítások szervezése: polgármesterek arcképcsarnoka, fotókiállítások;
- előadások, könyvbemutatók, író-olvasó találkozók tartása;

Környezetünk szépítése, védelme

- faluszépítési és virágosítási program;
- szemetesek kihelyezése a községben;
- szelektív hulladékgyűjtők kihelyezése;
- hársfák ültetése, szemétszedés a Föld napján;
- a közterületek folyamatos gondozása, takarítása, karbantartása;

Testvértelepülési kapcsolatok ápolása

- néptáncosaink vendégszerepeltetése a magyarországi testvértelepüléseken;
- betlehemesek bemutatója Újkígyóson;
- a kutasi gyermekek nyaraltatása;
- az újkígyósi küldöttségek fogadása

Támogattuk

Azért, hogy községünkben a civil szervezetek, sportegyesületek és a magánszemélyek kezdeményezései megvalósulhassanak, hathatós anyagi és szervezési támogatást nyújtottunk a következőkhöz:

- Örménytalálkozó;
- Szépvíz és Szentmiklós közös ravatalozójának építése;
- egyházi kórustalálkozók;
- a szépvízi és és szentmiklósi Ifjúsági napok;
- borzsovai falunapok;
- Idősek napja – mindhárom faluban;
- 'Ószirózsa' nyugdíjas klub;

- Nők klubja;
- karatások tevékenysége;
- futballcsapatok;
- floorball csapat;
- Szépvíz rádió;
- szarvasmarhakiállítások Borzsovában és Szépvízen;
- fotótábor;
- a borzsovai betlehemesek filmezése;
- fenyőcsemeték ültetése Cegőtelkén a cserhalmi emlékműnél;

Mindezek tükrében megállapíthatjuk, hogy közös munkánk eredményes volt, a kedvezőtlen gazdasági helyzet ellenére is.

Örvendetes dolog, hogy egyre több fiatal vagy kevésbé fiatal falustársunk próbált önzetlenül tenni a közösségért! Hála Istennek, egyre több volt az ötlet, a kezdeményezés, ezeket teljes erőnkkel támogattuk!

Igen jó érzés látni, hogy az eredményeket közösen, a polgármesteri hivatal, a községi tanács, az RMDSZ helyi – esetenként megyei és országos – szervezete, az RMDSZ ifjúsági szervezetei, a támogató kozbirtokosságok, az egyház, a lakosság együttműködésével értük el. Ki –ki lehetőségei és tevékenységi köre szerint hozzájárult mindehhez. Tulajdonképpen ez is a célunk: közösen tenni közös dolgunkért, mindannyiunk érdekében!

Azért, hogy újabb munkákat tudjunk indítani, a megkezdetteket pedig végigvinni a befejezésig, azért, hogy Szépvíz község tartsa fejlődési ritmusát, ami közös érdekünk, jöjjenek el szavazni! Minél többen, annál jobb!

Június 10-én szavazzanak a Romániai Magyar Demokrata Szövetség jelöltjeire!

Szavazzanak négyszer a tulipánra!

FERENCZ TIBOR
polgármester

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK 2012.

Az önkormányzati választások 2012. június 10-én zajlanak.

A választások alkalmával polgármesterre, helyi tanácsosokra valamint a megyei tanács elnökére és megyei tanácsosokra lehet szavazni.

A 27. számú Szépvízi Választókerületi Választási Iroda a Polgármesteri Hivatal székhelyén működik.

Szépvíz Község polgármester-jelöltje:

Ferencz Tibor - RMDSZ (Romániai Magyar Demokrata Szövetség)

Szépvíz Község tanácsos-jelöltjei: RMDSZ - Romániai Magyar Demokrata Szövetség

Balázs Gaspariu	László Barna
Szakács Iuliu	Gal Zoltan
Geréd István	Bogos Árpád
Zakariás István	Onodi Attila
István Miklos	Fekete Örs
Szakács Vilmos	Mihály Imre
Balogh Krisztina	Szöcs Csaba
Lakatos Stefan	Eröss Ödön
Kuna Csaba-Tibor	

Erdélyi Magyar Néppárt
Pál Gábor

Szavazóközrtek a községben:

1. számú szavazóközret: Polgármesteri Hivatal Szépvíz
2. számú szavazóközret: I-IV osztályos általános iskola Csíkszentmiklós
3. számú szavazóközret: Balogh Ignác általános iskola Csíkborzsova

Felkérjük a lakosságot, hogy éljenek állampolgári jogukkal és menjenek el szavazni 2012. június 10-én.

TISZTELT SZÉPVIZI, CSÍKSZENTMIKLÓSI ÉS BORZSOVAI LAKOSOK!

Hargita Megyei tanácsosként és a csíki RMDSZ ügyvezető elnökeként munkám során a hosszú távú terveket támogatom, hiszen egy közösség életét nem lehet négy éves mandátumokban számolni. Szépvíz vezetősége és a megyei szervek közti kiváló kapcsolat eredményeket hozott a településnek, az RMDSZ elmúlt években kifejtett helyi tevékenysége pedig azt igazolja, hogy valóban hosszú távra rendezkedtünk be. Településfejlesztő intézkedéseink mellett, közösségépítő kezdeményezéseket is sikerre vittünk, mert tudjuk, hogy mit sem ér egy modern, megfelelő infrastruktúrával kiépített településen élni, ha gyengülni látszik a közösségi identitástudat.

Be kell ismernünk nincs könnyű dolga a község vezetésének amikor a fejlesztésekről kell döntenie, hisz kevés az a lehetőség, amelyből a község minden települése egyformán részesülhet. Így be kell osztani, hogy melyik faluba mikor mit építünk

meg, s ezeket a döntéseket úgy kell meghozni, hogy ne legyen sértődés. Az elmúlt négy évben több rendben részt vettem a helyi tanács ülésein, s elmondhatom, hogy jól dolgozott az Önök községének tanácsa, jó volt itt a hangulat, a tanácsosok megfelelően végezték dolgukat, a határozatok meghozatala előtt részletesen megtárgyalták azokat, s azután döntöttek.

Tudjuk az aszfaltozás, az utak burkolása a legfontosabb az egész községben, itt nem fordítva történtek a dolgok, előre az alap született meg: a gáz-, a víz- és a csatornarendszer és most már jöhet az utépítés. De hát be kell látnunk, hogy az elmúlt négy év nagyon nehéz volt a forrásszerzés tekintetében. A 2009-es évben ellenzékben volt a RMDSZ, leváltották a megyei vezetőinket, kizárták jogtalanul a pályázatainkat, köztük a csíkszépvízi 2,5 millió eurós, többségében községi utak felújítását célzó pályázatot is. A 2010-es és a 2011-es évek pedig a válságról szóltak. Nem volt könnyű, de ha nem vállalja a RMDSZ ezt a nehéz kormányzást, akkor nagyon sok fejlesztési pénztől estek volna el a magyar közösségek. Így az Önök községe is. Erre nagyon

sok példa van, a Vásár út korszerűsítésére megnyert pályázat is „pengeélen táncolt” a siker és bukás határán, s milyen jó, hogy ma már túl vagyunk a finanszírozási szerződés megkötésén és hamarosan a kivitelezés is megkezdődik.

Számomra Szépvíz egy igen kedves község, egyrészt mert a feleségem után mostmár közeli családi kapcsolatok kötnek ide, másrészt mert a közösség összetartó ereje példaértékűnek számít. Példaértékű, mert a helyi magyarság a széthúzás helyett, az összefogás mellett döntött. Ezt a magyar egységet és a helyiek felelős gondolkodását erősítik mindazok, akik a 2012. június 10-i helyhatósági választásokon élnek állampolgári jogukkal és elmennek szavazni. Minél többen járulunk az urnák elé, annál erősebb lesz az erdélyi magyarság hangja. Mi, RMDSZ-es tisztviselők pedig arra vállalkoztunk, hogy helyi és megyei szinten is a magyarok hangadói leszünk, nem csak négy évre, hanem hosszú éveken keresztül, mindaddig amíg Önök bizalmukkal és támogatásukkal kitüntettek bennünket!

BECZE ISTVÁN

Hargita megyei tanácsos,
tanácsosjelölt,
az RMDSZ Csíki Területi Szervezetének ügyvezető elnöke

minden magyar számít!

RMDSZ

ÉPÍTJÜK ERDÉLYT!

Június 10-én SZAVAZZON jelöltjeinkre!

ŐSEINK HAGYATÉKA

2012 június 1-3. között második alkalommal szervezzük meg a Néprajzi és történelmi kiállítást, valamint régiségvásárt Szépvízen. Minden érdeklődőt szívesen várunk a kiállításra, ahol az egyre gyarapodó magángyűjteményünket újra közszemlére bocsátjuk és a látogatók egy kis ízelítőt, betekintést kaphatnak elődeink mindennapjaiba, megismerve hagyományos székely használati tárgyainkat, gazdag népi kultúránkat. A bemutatónak a szépvízi kultúrotthon ad helyet.

A tavaly csak hétvégén megtartott kiállítást és vásárt ezúttal egy pénteki nappal bővítettük, hogy lehetőségük legyen a környező iskolák tanerőinek több

osztálynyi tanulót elhozni. Így az iskolások is megtekinthetik a tárlatot. Szeretnénk fiataljaink figyelmét felkelteni a magyarság tárgyi kultúrája iránt egy-egy kézműves termék kézbevitelével, használatának megismertetésével. Szívesen foglalkozunk a gyerekekkel, mert őszintén érdeklődnek, fogékonyak eleink dolgai és hagyományai iránt. Közös érdekünk, hogy megismerjük és megőrizzük őseink hagyatékát és tegyünk azért, hogy tovább éljenek generációról generációra szállva a hagyományok. Ez a célja a kiállításnak, hiszen ha „Van múltunk, jövőnk is lesz!”

BIRÓ LÁSZLÓ

CSÍKSZENTMIKLÓSI SIKER A MESEMONDÓ VERSENYEN

Május 4-én tartották a csíkmadarasi Kiss Ferenc Általános Iskolában az évente megszervezett Benedek Elek — Mesék útján, csodák földjén mesemondó versenyt a csíki körzet 1-4. osztályos tanulói számára. A versenyzőknek egy-egy Benedek Elek-mesét vagy magyar népmesét kellett elmondaniuk, amelynek időtartama nem haladhatta meg a három percet.

Az 1-2. osztályos diákok közül Sándor Mónika, csíkmadarasi kisdíák nyerte a vetélkedőt, a 3-4. osztályos versenyzők közül pedig a csíkszentmiklósi Bakó Mónika és a csíkmadarasi Péter Alexandra hozták el az első díjakat. Az első helyezettek résztvesznek az országos mesemondó versenyen Sepsiszentgyörgyön, amelyet a Napsugár szerkesztősége és az Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége szervez 2012 novemberében. A legjobb mesemondását a Marosvásárhelyi Rádió gyermekműsora is közvetíti.

A versenyt a csíkmadarasi Kiss Ferenc Általános Iskola tanítói szervezték.

Társszervező: Hargita Megye Tanácsa, Hargita Megyei Kulturális Központ, Tiszta Forrásból Alapítvány

(HMKK SAJTÓSZOLGÁLAT)

CSÍKSZENTMIKLÓSI SZENTEGYHÁZÁN

Községünk táncsoportjai visszajáró vendégei a szentegyházi Nár-cisz-fesztiválnak. Az elmúlt esztendőben több táncos generáció vett részt és mutatta meg tudását a szentegyházi közönségnek és a meghívott vendégeknek. Az idén május 20-án megrendezett ünnepségen a csíkszentmiklósi Cserebojtos hagyományörző táncsoport kapott lehetőséget, hogy bemutathasson egy sóvidéki táncot. Szép időt kaptunk, így a szabadtéri színpadon mutathatta be minden meghívott csoport a műsorát. A fesztiválon való részvételünket Szépvíz Önkormányzata támogatta.

NAGY ÁRPÁD
táncoktató

Tanévzáró ünnepségek

A nyolcadik osztályosok búcsúünnepségeinek időpontja:

Csíkszentmiklósi Általános Iskola – június 14., csütörtök 10 óra

Szépvíz – Nyíró József Általános Iskola június 15., péntek 10 óra

A tanévzáró ünnepségeket községünk minden falujában június 22-én, pénteken tartják: Borzsovában 9, Csíkszentmiklóson 10 és Szépvízen 11 órai kezdettel.

A nyári vakáció június 23-tól szeptember 9-ig tart.

SZÉPVÍZI GYERMEKÉVEK

– Részletek Debreczy Sándor önéletírásából –

Százöt éve, 1907. február 23-án született Kászonújfaluban Debreczy Sándor pedagógiai író, egyetemi tanár, Csoma Sándor-kutató. 1910-13 között Gyimesbükkön élt, ahol apja, Debreczy József csendőr-őrmesterként szolgált. 1913-17 között a család Szépvízen lakott. Erről az időszakról szóló feljegyzései a Hargita Népe napilap nyomán a Nádi Suttogóban Debreczy Sándor leánya, Víziné Debreczy Ildikó jóvoltából jelenhetnek meg. (Daczó Katalin)

A háború árnyékában

A menekülés után a Fő utcán lakunk, a templom alul. Imre Zoltiék, Szász Nándor bácsiék mellett, szemben Zakariás Lukácsékkal és majdnem Deák Irénéssel. (...)

1914-ben kitört az első világháború. Élénken emlékszem a szépvízi háború melletti néptüntetésre, a templom előtti lelkes összejövetelre. Schöber Ibolyka, vendéglős vagy boltos nagy leánya (lehetett akkor 18-20 éves) kézenfogott, úgy vigyázott reám, hogy nehogy túlzottan belekeveredjem a háborús hangulatba.

Hangulat ide, hangulat oda, engem nem annyira a háború iránti lelkesedés gyújtott fel, mint inkább az, hogy kezem feje gyakran Ibolyka kövérkés combjához ütődött, s néha szándékosan én ütöttem oda. Érdekes, hogy 7 éves koromban a libidó elemi formája már kiütözött belőlem.

A háborús hangulatot fokozták a Szépvízen átvonuló s a frontra irányított magyar csapatok.

Egyik alkonyatkor ismét csapatok érkeztek s letáboroztak pihenés végett a széles Templom utcában. Mi, gyermekek azonnal a katonák közé keveredtünk, bámultuk puskájukat,

gázmaszkjukat, s éreztük „bakaszagukat”. Az egyik idősebbnek látszó népfőlkelő Debreczy József őrmester urat kereste. Kérdezősködött tőlünk. Én csakhamar rávágtam, hogy fia vagyok, jöjjön velem, elvezetem hozzánk. El is jött. Papolci Bajkó József volt, Gizella néninek, édesanyám első unokatestvérének a férje. Megkínálták, elbeszélgettek, majd mind visszakísértük a sorakozó helyre, mikor szólott a trombita. Induláskor elbúcsúztunk tőle – örökre. Többé nem jött vissza a háborúból, mint annyi sok ezer, tízezer társa. Felesége haláláig özvegykedett. (1959-ben egy hétig, csomakőrösi tartózkodásom alatt nála szálltam meg.)

A háború tükröződött játékainkban s egyéb elfoglaltságainkban. Imre Zolti, Zakariás Lukács és én felmentünk, mindenik saját házuk padlására, és ott tüzelőállást foglaltunk. Három nemzetet képviseltünk: a magyar, a németet és az orosz. Az előbbi kettő egymással szövetségben harcolt az orosz ellen. A szerepeket egymással cserélgettük. A játék tétje a szövetségesek győzelme volt. Ehhez járult hozzá a telefonkészülék felszerelése a szövetségesek hadállásaiban. Rendes cernára, kétfelől hólyagpapírossal befedett karton-fülhallgatókat erősítettünk. Valóban vitte a hangot. Támadás előtt megbeszéltük a támadás időpontját és a bevetett fegyverek minőségét és mennyiségét. A támadás géppuskatűzzel, parittyából a padlásablakból kilőtt sorozattal kezdődött. Az apró kavicsok csak úgy pattogtak a cseréppel fedett tetőkön. Majd következett a nehéztüzérség támadása. Erre a célra már nagyobb kavicsokat használtunk. Az győzött, aki megszbott idő alatt minél több lövést adott le az ellenséges állásokra. A háborút Emmussal is játszottuk. Én voltam a német, ő a mindenkori orosz. Az ösz-

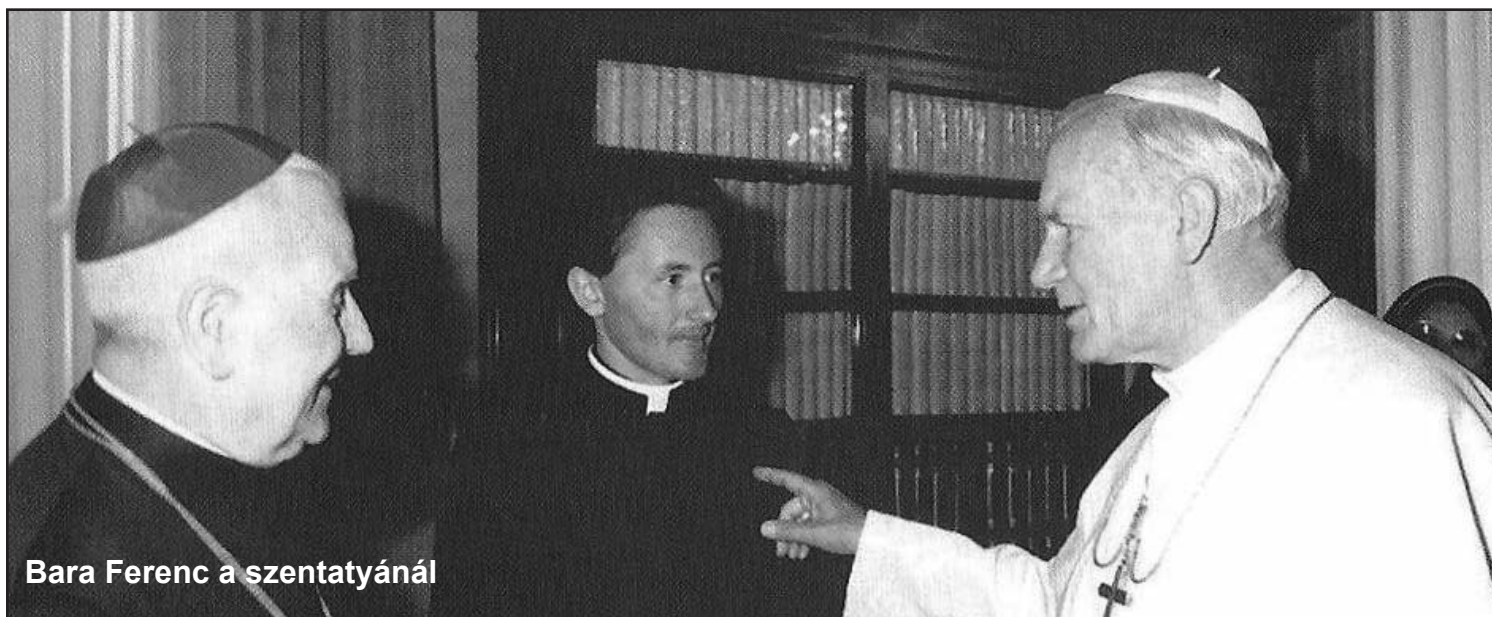

Az érettségiző Debreczy Sándor

szecsapások legtöbbször a német győzelmével végződtek. Máskor trénszalkaszosdit játszottunk – ketten. Egy alkalommal új nyári ruhát kapott. Ebben ült fel a trénre, a szánkóra. Ő volt a muníció. Én pedig a fogatolt erő. A muníció nem vette észre, hogy új ruhája a trén „kereke” alá került, s húsz centiméteres hasadással végződött az utánpótlás szállítása. Este, amikor bementünk, Emmus édesanyám előtt úgy forgolódott, hogy a hasadás mindig hátul essék, nehogy észrevegyék a hadikárt. Édesanyámnak feltűnt Emmus következetes forgolódása, megfogta a karját, körülforgatta, s felfedezte a háború okozta kárt. Lett is belőle represzália.

(FOLYTATJUK)

A SZÉPVÍZI PLÉBÁNOS, AKI MÉG A BOLDOGGÁ AVATOTT PÁPÁT IS MEGNEVETTETTE

Bara Ferenc a szentatyánál

Kellemes emlékek fűződnek püspöki titkári tevékenységem idejéhez. Még Isten szolgálója, Márton Áron püspök úr idejében, 1978 augusztusában kerültem a püspökségre. Akkor már gyakorlatilag Jakab püspök vezette az egyházmegyét. Nem volt könnyű egy fiatal papnak beilleszkednie a püspökségen dolgozó hírneves egyházi méltóságok közé, de Márton Áron és Jakab püspök nagysága, emberszerete átsegített a kezdeti nehézségeken. Jakab Antal csodálatos ember volt, nem csak titkáranak, de igazi munkatársának tekintett. Talán ennek is köszönhetem, hogy amikor másodszor járt Rómába, 1987-ben engem választott kísérőjének.

Az állam különleges módon engedélyt adott neki, hogy elutazzék az Olaszország déli részén fekvő Bari szigetére (Adriai-tenger) egy ortodox-katolikus konferenciára. A konferencia ideje alatt, néhány napig, én Rómában a Collegium Germanicum et Hungaricum-ban maradtam, ott ahol a németországi, magyarországi és erdélyi papok és tanárok tartózkodtak. Amikor a püspök úr a konferenciáról visszatért, néhány napot még a kollégiumban töltöttünk. Egyik este futballmeccset néztünk az ottani taná-

rokkal, s épp hogy elvonultam meccs után a szobámba, 11 óra körül bejött hozzám a püspök úr és azt mondja: „Képzeld, reggel mennünk kell a Szentatyához koncelebrálni!” Akkor éjszaka nem aludtunk, se ő, se én. Közben a püspök úr izgalmában elfelejtette, hogy hány órára kell mennünk, s hajnalban már zörgette az ajtómat, hogy siessünk, mert fél 7-re kell menni. Én mondtam, hogy 7-re kell menni, de ő nem tágitott, és így hajnalban lementünk a Vatikánba, de a mise a pápa magánképcséjében csak 7 órakor kezdődött. Üres volt a tér, csak mi ketten álltunk ott. Istenem mi lesz, aggódtunk, s hát egyszer Jakab püspök úr elkezdte verni öklével a pápai rezidencia hatalmas bronzkapuját. Abban a pillanatban valahonnan kívülről megjelentek a civilbe öltözött biztonságiak. „Eccellenza, mi a baj?” – kérdezték. A püspök úr szerencsére tudott olaszul, és elmondta, hogy nekünk fél 7-re a Szentatyánál kell lennünk és nincs nyitva a kapu. Megnyugtattak, hogy minden rendben lesz, a szentmise csak 7 órakor kezdődik, a kapu idejében ki fog nyílni. Így is történt, és amikor beléptünk a nagy bronzkapun, a svájci gárdisták lábukat összeverve

„Buon giorno, Eccellenza!” köszönéssel fogadtak és elkísértek a szentmise helyszínére. A Szentatyá, II. János Pál időközben értesült, hogy Jakab püspök úr Rómában van, és ezért hívott minket koncelebrálni, a szentmise után pedig reggelire. A szentmisén harminc-harmincötön lehetünk, a reggelin pedig csak négyen voltunk: a Szentatyá, a titkára, Jakab püspök és én. A reggeli alatt II. János Pál pápa nagyon komoly témáról beszélgetett Jakab püspök úrral, persze, olaszul. Így én nem sokat értettem, de azért beszélgetés közben megnevettettem a Szentatyát. Az történt ugyanis, hogy amikor megkérdezte tőlem, hány éves vagyok, nem azt válaszoltam, hogy „trenta sei”, vagyis harminchat, hanem azt, hogy „tredici sei”, ami lefordítva tizenhárom-hatot jelentett. A Szentatyá elnevette magát, s csak annyit mondott, hogy jól van. Felejthetetlen élmény volt számomra, hogy koncelebrálhattunk, s együtt reggelizhattunk II. János Pál pápával, ami az életben nem mindenkinek adatik meg. (folytatjuk)

FT. BARA FERENC
volt szépvízi plébános

Reflexiók

FRONTOK KÖZÉ SZORULVA

A májusi szeszélyes időjárás következtében tapasztalható volt az utóbbi időben, hogy orvosi rendelőkben több feszült, rosszkedvű, ideges és fejfájós beteg jelentkezett.

Nem egyszer hallottuk – biztosan front van. Valóban teljesen egészséges ember is érezheti, hogy minden különösebb ok nélkül rossz a közérzete, fejfájásra panaszkodik, reggel legszívesebben fel sem kelne. Tapasztalattól tudjuk, hogy ilyen kellemetlenséget okozhatnak az időjárási jelenségek vagy még inkább azok váltakozásai. Sok krónikus betegség tünetei határozottan súlyosbodnak az időjárás változására. Igaz, vannak olyanok is, de kevesebben, akik pozitívan élnek meg a változást: munkabírásuk, munkakedvük javul ilyenkor.

Az embereknek egy része a meleg, mások pedig a hidegfrontra érzékenyek, és vannak olyanok is akiknek a szervezete légköri változásra és

hőmérsékletingadozásra is reagál.

Mi történik melegfront idején?

A páratartalom emelkedik, a légnyomás csökken, ami elsősorban a szimpatikus idegrendszerre van hatással, így fokozódik az anyagcsere, emelkedik a vérnyomás, szaporább a szív működés, álmatlanság, ingerlékenység jellemző.

A melegfrontra érzékenyek a front beköszönte előtt már érzik a tüneteket. Jellemző tünet: a szapora légzés, magas pulzusszám, vérnyomás emelkedés. Sajnos a melegfront hajlamosít a depresszióra és a trombózis kialakulására is.

A hidegfront a paraszimpatikus idegrendszert befolyásolja.

Ennek következtében csökken a vérnyomás, gyengébb a szív működés, erősödnek a reumás és migrénes jellegű fájdalmak. Az asztmás rohamok is szaporodhatnak, csökken a vércukorszint. Általában az érzékenyek aluszékonyabbá válnak, a reflexidő

megnő, teljesítményük csökken, mivel a válaszreakciók tompulnak.

Érdekes, hogy hidegfront esetén a szülések száma magasabb, míg a melegfront idején kezdődő szülések nem egyszer elhúzódhatnak.

Nemcsak a hideg-melegfront változások, hanem a huzamosabb időre beállt időjárási jelenségek is okozhatnak problémákat. Hosszan tartó meleg idején megnő az embólia veszélye, fokozódik a gyulladás hajlam és alvászavarok is felléphetnek. Tartós hideg esetén viszont a koszorúér elégtelenség veszélye nő meg vagy reumás megbetegedések léphetnek fel.

Az időjárási frontthatások következményei csökkenthetőek kiegyensúlyozott, egészséges életmóddal, az általános erőnléti állapot javításával.

DR. VIKÁRIUS KÁROLY
családorvos

AZ ERDEI FENYŐ

Tavasszal a fenyő rügyei megnúlnak, zsenge hajtások és fiatal piros tobozok, csalókák képződnek. A késő tavaszi időszakban gyűjtött, 5 cm-nél rövidebb fenyő-rügyből köptető hatású teakeveréket, vagy légsző és hörghurut kezelésére használható szirupot készíthetünk. A szirup töményen fogyasztva kiváló köhögéscsillapító hatású, fertőtleníti a szájüreget, felső légúti megbetegedések esetén rendkívül hatásos.

Az erdei fenyő kérgébe vajt hosszanti bemetszésekből kicsorgó szurok illóolajat és fenyőgyantát tartalmaz, amely többféleképpen felhasználható: nagyanyaink a házi főtt szappanba is belefőzték, disznózsírral keverve a tehének tőgyét kengették, továbbá a folyékony szurkot berepede-

zett kezeik puhítására használták. A fenyőben lévő illóolaj fokozza a keringést és tonizál, ami reumatikus jellegű ízületi gyulladások, mozgásszervi panaszok kezelésére masszázskrémek, fürdőadalékok formájában használható. A fenyő fájának száraz lepárlásával nyerik a bőrgyógyászatban használt fenyőkátrányt, amely főleg fenolszármazékokat tartalmaz, ezt szesz oldatban vagy kenőcsökhöz, gyógyszappanokhoz adagolva használják, ezáltal jótékony hatást fejt ki a pikkelysömör (psoriasis), ekcémák, a faggyúmirigyek fokozott működésének következtében jelentkező "bőrzsírosodás" (seborrhoea) kezelésénél.

Csalóka szörp készítése: a tobozokat leforrázzuk annyi lobogó vízzel amennyi ellepi, majd egy napig

állni hagyjuk. Másnap leszűrjük, minden liter léhez 1 kg cukrot és ízlés szerint citromsót adunk, ezt jól összefőzünk, forrón üvegekbe töltve, száraz dunsztba tesszük. Készíthetjük hidegen is, ebben az esetben a cukorral nem főzzük, hanem addig kavargatjuk, amíg a cukor elolvad. Egy- két évig is eláll.

Fenyőrügy szörp készítése: a frissen szedett fenyőrügyet leforrázzuk annyi lobogó vízzel amennyi ellepi, majd egy napig állni hagyjuk. Másnap leszűrjük, minden liter léhez 1 kg cukrot és ízlés szerint citromsót adunk. Lassú tűzön addig főzzük, amíg a lé sűrűsödni kezd, forrón üvegekbe töltve száraz dunsztba tesszük.

TIMÁR KATALIN

VÉGET ÉRT A 2011-2012-ES AZ A1-ES IFJÚSÁGI BAJNOKSÁG

2011 tavaszán úgy tűnt, hogy megszűnik a nagypályás labdarúgás Szépvízen, mivel a csapatok többsége átigazolt más csapatokhoz. Ennek hatására mi, megmaradt játékosok úgy döntöttünk, hogy megpróbálunk a község focit szerető fiataljaiból egy új csapatot alapítani. Sikerült is, az edzésekre 16-18 fiatal gyűlt össze. Az ifjú csapatot be is neveztük a 2011-2012-es Hargita megyei A1-es Ifjúsági bajnokságra, amelyben összesen tíz csapat vett részt.

A 2011-es őszi szezon nem indult könnyen a tapasztalt ellenfelekkel szemben, sajnos csak két mérkőzést sikerült megnyerni, de büszkék voltunk a kikapott mérkőzésekre is. A tavaszi szezon már jobban indult, a kilenc mérkőzésből hatot megnyertünk, egy döntetlen lett és két vereséget könyvelhettünk el, így sikerült a hatodik helyen végezni.

A csapat tagjai: Szöcs Norbert

– kapus, Vándor Imre, Gábor László, Bardocz Zsolt, Virág László, Demeter Adolf, Balázs Hunor, Tőke Hunor, Bardocz Attila, Ruczuj Lőrinc, Antal Szilárd, Baczoni Gellért, Fazakas István, Vitán Róbert, Sáríg Csanád, Virág Lóránd, Bíró Gellért.

A csapatot Mihály Imre, Ladó István és Ferenczi Tibor készítette fel.

A fiatalok folytatják a 2011-2012-es Csíki körzeti 5 ligában, ami június 10-én ér véget.

Egyben szeretnénk megköszönni a Hargita megyei tanácsnak, hogy a fiatalok egy új rend felszerelésben játszhattak, a szépvízi közbirtokosságnak az anyagi támogatást (bírói díjak, a Megyei Labdarúgó Szövetségnek fizetett illetékek, balesetbiztosítás), a Helyi Tanácsnak (szállítási költségek), a lelkes közönségnek és a Sarki bárnak a mérkőzések utáni vendéglátást.

LÁSZLÓ BARNA

KARATE-HÍREK

A megszokott napokban, megszokott órákban zajló edzéseinken kívül a hónap legfontosabb, meghatározó eseménye egy verseny volt, amit a Black Karate Club szervezett és egy bemutató, amit a borzsovai falunapok alkalmával tartottunk. A két napos versenyen haladókkal vettünk részt Kata (formagyakorlat) és Kumite (harc) versenyszámokban. Úgy

lányok, mint fiúk jól helytálltak és így több érmet és diplomát is sikerült nyerni. Miközben még tart a versenyszezon, arra készülünk, hogy edzőtáborokban részt veszünk, valamint a júniusban előírt vizsgákra is keményen rá kell dolgozni.

SZATMÁRY DOMOKOS-ZSOLT
1 dan.

MEGIDÉZETT TÖRTÉNELEM

Ezt a képeslapot özv. Kuna Péterné születt Pál Klára bocsátotta rendelkezésemre. A képeslap 1910-ben készült. A felvételen a cég-tábla szerint Zakariás Antal üzlete látható, valamint teljes utcarészlet egészen a római katolikus templomig. (GÁL HUNOR)

VICC SAROK

KOVÁCS KÁROLYTÓL

– Mióta iszol komám?
– Amióta úgy megrészegedtem, hogy az asszonyt duplán láttam.

*

– Hogy van a feleséged komám?
– Erőst rosszul, mert már veszekedni sem tud.

A SZÉPVÍZI POLGÁRMESTERI HIVATAL ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE:

Hétfő – Csütörtök: 08,00-15,00

Péntek: 08,00-14,00

Telefon: 0266325282